

Malokyšické

OZVĚNY

Zpravodaj obce Malé Kyšice, ročník VI / 2012, číslo 2 (88)

Komentář

BEZZECA, CONCEI, PIEVE DI LEDRO ...

Uvedené názvy patří obcím v ledrenském údolí. V údolí ležícím v severní Itálii, kde se tyto tři obce spolu s dalšími třemi obcemi k 1. lednu roku 2010 sloučily do společného správního celku - do obce pod názvem Ledro. Přestože takto vzniklá obec je od nás vzdálena více jak sedm set kilometrů, osudy jejich bývalých obyvatel se zapsaly do naší malokyšické historie, a tak i naše obec se zase zapsala do povědomí Ledrenských. Koncem měsíce května roku 1915 z nařízení c. a k. rakouských úřadů, po vyhlášení války Rakousku-Uhersku Itálií, dorazily mimo jiné i do bývalého okresního hejtmanství Kladno stovky italských vysídlenců, obyvatel z jižních Tyrol, kteří v té době byli – stejně jako naši předkové – obyvateli mnohonárodnostní habsburské monarchie.

O devadesát sedm let později, přibližně ve stejných dnech, ve kterých došlo v roce 1915 k exodu ledrenského obyvatelstva, jsem měl díky obcí Doksy organizovanému autobusovému zájezdu možnost navštívit malebné údolí s jezerem Ledro a symbolicky tak vzpomenout i osudů těch, které první světová válka vyhnala z jejich domovů a kteří nakonec – skoro na čtyři roky – našli dočasný domov i u nás, v Malých Kyšicích. Stál jsem na návrší nad dnešní částí Ledra – Bezzecou a vzpomněl, kterak mi paní Anna Lesáková a Antonie Pinknerová vyprávěly o „italských utečencích“, kteří u nás v době válečné, ač zde neměli na růžích ustláno, dokázali za pomoci malokyšických občanů přežít. Když se po skončení válečné mašinérie měli vrátit do své nové Itálie, tak to už nebyli cizí lidé, ale loučení se odehrávalo, jako by odcházeli nejbližší příbuzní.

Bezzeca, Itálie

Jenže ani život českých lidí ve válce nebyl jiný. V Čechách se sice neválčilo, na frontách po celé Evropě však umírali i českým ženám manželé a dětem tátové, v zázemí panovaly hlad, bída a nemoci. Snad proto jsem si při pohledu na prosluněné střechy a věž kostela v Bezzecce připomněl unhošťskou paní učitelku Annu Proškovou, rozenou Šimovou, která pocházela z Malých Kyšic č.p. 17, kterak v roce 1983 navštívila Makedonii - hřbitov sv. Cecílie v Bitoli. Předsevzala si, že

zde najde hrob svého otce (také oběti první světové války). O dva roky později se o této cestě zmínila v Malokyšických ozvěnách: „... Chtěla jsem otci říct, jak nám bylo

po válce, když se vraceli tatínkové dětem, jak občané Malých Kyšic zvěčnili své čtyři nešťastné rodáky na pomníku a jak tuto památku na ně opatrují. Chtěla jsem mu říct, jak nás maminka v životě utěšovala, že je lépe křivdu trpět, ta že přebolí, než ji způsobit. Ale křivda spáchaná na nás dětech první světovou válkou, která nám vzala otce, ta nepřebolela. Chtěla jsem říct, že i ve válce jsme měli hezké dětství, a to díky patnáctiletému italskému utečenci Jakubu Morovi (pozn. pravděpodobně z Bezzeccy) a čtrnáctileté Marii Lomové z Malých Kyšic. Měly nás tyto dvě ještě děti nesmírně rády a my jsme k nim celým dětským srdcem přilnuli. Citelně nás postihlo, když se Jakub po čtyřech letech pobytu vrátil zpět do Itálie, kde zemřel a Mařka se po devíti a půl letech života s námi provdala do Dokes.“

Ledrenské údolí je dnes malebné, vysoké horské skalní masívy se zobrazují na hladině jezera. Kdysi zapomenutý, proto snad panensky nedotknutý kus země, především dnes překvapí svou upraveností; zde se snoubí ochrana životního prostředí s potřebami obyvatel. Nechce se ani věřit, že i tudy – a ke všemu dvakrát – se přehnala válka! Již roku 1866 se právě u Bezzeccy střetlo Garibaldiho vojsko s vojskem rakouským v boji o nezávislost Itálie. Neuběhlo ani padesát let a koncem května roku 1915 jednu stranu údolí obsadili Italové, na straně druhé své pozice začali hájit Rakušáci. Není třeba popisovat, jak Bezzecca a ostatní zdejší obce vypadaly, když se do nich po čtyřech letech pobytu v Čechách vrátili jejich původní obyvatelé. Vrátili se a znovu začali obnovovat válkou zničené budovy, ulice, rozbitá náměstí, zdevastovaná políčka a zahrady.

Už je tomu víc jak devadesát let, co své údolí předkové dnešních Ledrenských museli opustit, ale když v Ledru ještě dnes vyslovíte jméno „Boemia“, tak toto jméno je synonymem pro pohromu, pro utrpení, které potom nastaly. Je synonymem pro přetržení poklidného života válkou, kdy ne všichni z vystěhovaných se mohli vrátit zpět domů. Ale „Boemia“ je tam také výrazem solidarity, solidarity českého obyvatelstva s vystěhovalci, které se tenkrát dokázalo uskromnit, ač i ono trpělo nedostatkem potravin, léků, oděvů a dalších základních potřeb, a italským vystěhovalcům podalo pomocnou ruku, pomohlo jim tak přežít.

Dnešní údolí je upravené, bohaté na přírodní zajímavosti, znovuobjevované dalšími a dalšími turisty. Blíží se doba prázdnin, doba dovolených a někteří z vás možná plánují cestu nebo pobyt v Itálii.

Pokud se budete nacházet v okolí Rivy, Trenta, Verony, Vicenzy, stojí za to udělat malou zajížďku a navštívit Valle di Ledro. Navštívíte-li tam BEZZECCU, CONCEI, PIEVE DI LEDRO případně další ledrenské části, vzpomeňte i události, které se právě tam, a následně i u nás doma, odehrávaly před více jak devadesáti lety.

Šťastnou cestu přeje **Miroslav Oliverius**, kronikář obce

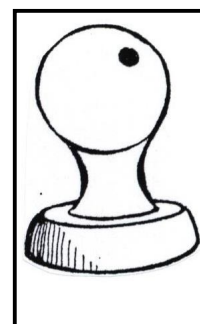
Riva del Garda, Itálie

Zprávy z radnice

PODĚKOVÁNÍ. Zástupci obce děkují všem dobrovolníkům, kteří pomáhali v neděli 22. dubna t.r. při svozu velkoobjemového a nebezpečného odpadu a při úklidu okolí obce.

(kuj)

DĚTSKÝ DEN proběhl v sobotu 2. června t.r. na louce před čistírnou odpadních vod. Sešlo se na 45 dětí z obce i okolí. Příjemné počasí

všem dopřalo strávit hravé odpoledne se spoustou soutěží o ceny. Připraveno bylo rovněž občerstvení. Všem, kteří pomáhali při organizaci akce, patří dík. (skk)

ROZLOUČENÍ S LÉTEM. Na závěr letních prázdnin, konkrétně na sobotu 1. září t.r., je opět naplánován turnaj ve cvrnkání kuliček. Bližší informace budou zveřejněny před konáním akce. (skk)

Akce „**NATÍRÁNÍ ROZHLEDNY**“ se uskuteční v sobotu 8. září t.r. na Vysokém vrchu. Na rozhledně, jako každoročně, proběhnou servisní práce a všichni, kteří se v ten den rozhodnou pro výstup, budou na vrchu mít možnost se občerstvit. (kžp)

Nabízíme nové **LETECKÉ SNÍMKY** obce, které byly pořizeny v květnu letošního roku. V případě zájmu o jejich koupi, je možné si je v úředních hodinách prohlédnout na obecním úřadě. (kab)

ODEŠLA S HLASEM ZVONU

Dne 10. dubna 2012 zemřela paní **Anna Bradáčová** z Malých Kyšic č. ev. 153.

Čest její památce! (skk)

CYKLOSTEZKA A STAROSTI S NÍ SPOJENÉ

O tom, že v roce 2011 byla zahájena stavba cyklostezky, která začíná nedaleko Kožové hory a svými skoro osmi kilometry délky protíná šest katastrálních území, aby byla zakončena na sedmém – na našem katastrálním území pod obcí – u Kačáku „Na Lávce“, o tom Malokyšické ozvěny své čtenáře již informovaly. Jen doplňuji, že slavnostního otevření se dokončená cyklostezka dočkala letos v dubnu, kdy ji symbolicky otevřel primátor města Kladna Ing. Dan Jiránek. Kdo si již cyklostezku projel na kole nebo

kdo po ní šel pěšky, tak asi se mnou bude souhlasit, že nemalé finanční prostředky vynaložené na její realizaci byly vloženy do díla, které teď slouží všem, kteří milují cykloturistiku, kteří rádi chodí pěšky, kteří se brzy a bezpečně chtějí dostat do přírody.

Nepřísluší mi hodnotit, jak je dodržována právě bezpečnost na této stezce od jejího začátku až po projetí hornobezděkovským katastrem, ale uvedu několik – bohužel negativních – poznatků, se kterými se setkávám(-e) především u nás v Malých Kyšicích, a to v jejím závěru – od čističky odpadních vod ke vzpomínané „Lávce“.

Všichni Malokyšičtí vzpomenou, jak bývala špatně schůdná cesta v uvedeném úseku. Chtěl-li tudy jet někdo na jízdním kole, tak musel jet krokem. V dnešní době je zde vybudován velmi kvalitní – hladký – povrch, takže řada cyklistů si alespoň tento úsek cyklostezky s výškovým převýšením plete se závodní dráhou. Ač je zde velmi dobře viditelné značení, tak nejednoho cyklistu překvapí závěrečná pravotočivá zatáčka; prý již několik neukázněných z nich (zatím snad bez vážnějšího zranění) skončilo ve vodách Kačáku. Byl bych nerad, aby se někdy tato zátočina označovala přívlastkem „smrtonosná“!

Stezka je určena také pěším turistům. Nemám jim za zlé, že po ní často prochází v hloučcích, ale asi málokdo z nich tuší, jaké nebezpečí na ně může čekat v případě nesvědomitého cyklisty, řídícího se k Lávce od Malých Kyšic. Proto sledovanost okolí a ostražitost by na tomto úseku měly být obzvláště zvýšeny, a to jak ze strany cyklistů, tak i pěších!

A do třetice, spíše všeho zlého! Ne já, ale asi představitelé města Kladna by mohli nejlépe uvést, kolik vybudování cyklostezky stálo, a že asi nebylo jednoduché potřebné finanční prostředky získat. A již jsme se setkali i s tím, že tuto „asfaltovou zkratku“, ač je řádně označena příslušnými značkami, čas od času použije jak neznámý motorkář, tak i řidič osobního automobilu. Namítnete mi: „Tak na její konec postavte zamykatelnou železnou závoru! Třeba U Lávky!“ Odpovím: „Chyba lávky!“ První neukázněný cyklista by do ní narazil s nedozírnými následky. Jediné, co jsme mohli udělat je, že jsme se spojili s realizátorem akce Naučným střediskem ekologické výchovy Kladno - Čabárna, o. p. s. Jednali jsme u nás na obecním úřadě a bylo nám přislíbeno, že uváděný úsek bude kontrolován a provinilci budou sankcionováni přímo na místě Policií České republiky.

Nechci, aby toto mé pojednání bylo bráno jako nějaký alibismus ze strany naší obce nebo snad dokonce jako kritika provozovatele cyklostezky, chtěl jsem jen požádat i čtenáře Malokyšických ozvěn, aby se každý nad svým chováním na cyklostezce zamyslel, aby dokázal předvídat, protože ne všichni její uživatelé se budou chovat tak, jak se na ní chovat mají... a aby se nikdo nebál oznámit, či poukázat na nešvary, se kterými se případně na cyklostezce setká. Chrání tak sebe, chrání i druhé, zamezí tak poškozování pracně vybudovaného díla!

Jan Kuna, starosta obce

K zamyšlení

ČERNÉ (ZELENÉ) SKLÁDKY

V okolí obce Malé Kyšice se nezadržitelně rozrůstají místa, kam asi věci neznalí spoluobčané (včetně chatařů) sváží nejen, ale především, odpady rostlinného původu. Asi si neuvědomují, byť se jedná o přírodní suroviny, že právě tyto navážky mají charakter „černé skládky“. Jejich založení si zaslouží sankci, a to v podobě nemalé finanční pokuty. A při tom stačí tak málo! Žijeme na vesnici, proto by každý majitel nemovitosti v naší obci mohl mít na své zahradě založen kompost, kde by mu téměř bez práce vznikala kvalitní humózní půda. Pokud však někdo nemá potřebu takový vlastní kompost mít, je možné mu připomenout, aby k ukládání odpadů rostlinného původu (trávy, listí, jehličí, slabých větví z keřů i stromů) použil **lokální sběrné místo** u čistírny odpadních vod, které je otevřeno od dubna do října - každou sobotu - od 15,00 do 17,00 hodin a v listopadu - každou sobotu - od 15,00 do 16,00 hodin. Obec také nabízí možnost sjednání svozu bioodpadu. Více informací lze získat na obecním úřadě.

Kromě tohoto „nepořádku“ se i v naší obci setkáváme s dalším neduhem: I u nás stále ještě lze v ulicích a na veřejných prostranstvích obce v nemalém množství spatřit psí (nebo i koňské) exkrementy. Přitom koše se sáčky na ukládání takovýchto odpadů jsou umístěny téměř na každém rohu. Vyhláška obce č. 2/2008 ukládá vlastníkům zvířat povinnost neprodleně uklidit po svém zvířeti znečištěné místo. Položme si otázku: Děje se tak i u nás?

V letních měsících přijíždí do naší obce mnoho turistů a projíždí jí nepočítaně cyklistů, kteří by se měli potěšit pohledem na čistou a udržovanou obec. Buďme proto ohleduplní a dodržujme čistotu! Kéž by se malokyšické ulice i chodníky staly výkladní skříní naší obce! Teprve potom budeme moci s hrdostí říct, že Malé Kyšice jsou vstupní branou do Křivoklátských lesů.

(mal)

Zpráva z denního tisku

V MALÝCH KYŠICÍCH NĚKDO ZAPÁLIL DOMEK

Malé Kyšice – Hasiči vyjžděli v neděli (22. dubna 2012) do Malých Kyšic na Kladensku. V malém zahradním domku (ev. č. 153) začal hořet odpad v kuchyňce. Kouře, který stoupal z pod střechy si všimli lidé z okolí a okamžitě zavolali hasiče. „Na místo byli vysláni profesionálové ze stanice Kladno a dobrovolníci z Unhoště,“ uvedla k případu mluvčí středočeských hasičů Lenka Kostková. Jednotka musela zasahovat v dýchací technice. Vznikla škoda čtyři tisíce korun, podařilo se uchránit sto tisíc. Požár byl založen úmyslně. (dan – Kladenský deník č. 97 z 24. 4. 2012)

Aktuálně

ZPRÁVY ZE SPORTOVNÍHO DĚNÍ

Stejně jako v minulém roce, tak i letos byla naše Malokyšická návěs svědkem dvojího srovnání sportovců. Dne 2. června 2012 sem byl položen cíl cyklistického závodu a dne 13. června byl u kapličky odstartován závod běžecký:

Ke 14. ročníku závodu „**PO STOPÁCH UNHOŠŤSKÉ LYŽE NA HORSKÝCH KOLECH**“ jsme zjistili, že se jel v pěti kategoriích (muži: do 45 let, veteráni 46-59 let, ctihodní kmeti nad 60 let věku, ženské kategorie: starší dorostenky do 45 let a ženy nad 46 let). Muži jeli trasu dlouhou 44 km, ženy o dvacet km méně – tedy 24 km. Naši obec reprezentovali tři borci, kteří v silné konkurenci obstáli: v kategorii do 45 let s číslem 13 Jakub Strnad skončil třetí, když ujel svému „skorostrýci“ Janu Kunovi, který ač měl na dresu číslo dvě, tak stříbrný nebyl – s časem 2:09:15 skončil desátý. V kategorii veteránů nestor závodu – náš Jan Černý – do boje vyrazil s číslem jedna na hrudi a mnoho nechybělo (necelých sedm minut), aby se stal vítězem. Skončil na stříbrném stupni. Mimo soutěž si trať projel další náš zástupce Ondřej Sosenka. Bohužel, ani v jedné ze ženských kategorií jsme neměli svoji reprezentantku, proto se musíme těšit (a doufat, že se zabýská na lepší časy) na další ročníky.

Ke 4. ročníku (+ jeden zkušební „nultý“) horského **běžeckého závodu „MALÉ KYŠICE – VELKÝ VRCH**“, který se běžel v katastrálním území naší obce přebíráme krátkou informaci od jeho neúnavného organizátora Jiřího Bena Pucholta z Unhoště:

Závod každoročně pořádá TJ Sokol Unhošť ve spolupráci s občanským sdružením Zdravá Unhošť a Maratónským klubem Kladno. Letos se závodu zúčastnilo 58 závodníků z Kladenska, Berounska, Rakovnicka a Prahy. Zvítězil Metod Fikes s časem 12:25, když nepokořil traťový rekord Ondřeje Čadka z minulého roku 11:57. Závod je zařazen do Sokolského běžeckého poháru města Unhoště a Poháru běžců Kladenska a Rakovnicka. Všichni věříme (a již se těšíme stejně jako Jiří Ben Pucholt), že ten příští – oficiálně pátý – ročník závodu bude co do počtu závodníků ještě početnější. I tak blahopřejeme všem, kteří ho letos absolvovali.

Miroslav Oliverius

Členové redakční rady Ozvěn

přejí svým čtenářům

SLUNNÉ POČASÍ A PŘÍJEMNĚ STRÁVENOU LETNÍ DOVOLENOU

VZPOMÍNKA NEJEN NA ŘÍDÍCIHO UČITELE STÝBLA

Josef Karel STÝBLO, řídící učitel Obecné školy v Horním Bezděkově, se narodil 16. 3. 1890 v Praze. V důchodovém věku žil v Malých Kyšicích č. p. 34, kde i zemřel 23. 11. 1976.

Škola se nacházela v obci Horní Bezděkov. Pod ni spadala také naše malá obec Chaloupky (Malé Kyšice) a Poteplí včetně Dolního Bezděkova.

Kolem sedmé hodiny ranní obec oživala dětským štěbetáním odcházejících dětí do školy a také opozdílů, kteří utíkali za vzdalujícími se dětmi. Cesta tam se zdála být velice krátká. Vedla křivoklátským lesem, který voněl různorodostí stromů: dubem, bukem, habrem, modřínem, borovicí i smrkem.

Jinak tomu bylo však cestou ze školy domů. Cesta, již se říkalo „trávníčková“, lákala k usednutí; to když slunce stálo vysoko na obloze a jeho hřejivé paprsky dopadaly na mechové polštáře kolem vysokých borovic v době, když v lesích bylo plno lesních jahod, borůvek a hub, to se návrat domů ještě více protahoval. Horší to však bývalo za sněhových bouří, vánic a mrazů. To lesní cesty zapadly sněhem a rodiče chodili dětem naproti a prošlapávali jim cestu.

Vzpomínám na rok 1943 – období fašistické okupace. Byl měsíc prosinec chladné ráno, cesta kolem hustého, vysokého porostu. Nedaleko za smrčinou stál hotel „Čeperka“, který byl tehdy obsazen mladými Němci z Hitler-Jugend. Náhle ze smrčiny vystoupil voják SS. Ranními protrhávajícími se mraky záblesky jasnější oblohy osvětlily černou uniformu a čepici s umrlčí lebkou. Na uniformě se leskla četná vyznamenání. Vystrašení všech bylo veliké! Děti se s křikem rozeběhly a utíkaly pryč, jen malé děti do první třídy zůstaly stát a plakaly.

Na schodech školy čekával pan řídící Stýblo ve tmavém obleku a s vážnou tváří, která budila respekt. Konec bylo povídání a smíchu. Když se všechno uklidnilo a pootevřená okna třídy se uzavřela, do kamen se přiložila plná lopatka uhlí, pan řídící stanul na stupínku, se stolu vzal housličky a všichni museli povstat. Vyučování začínalo – vždy tichým zpěvem za doprovodu houslí – písní „Kde domov můj?“ Dnes, když si vzpomenu na tuto dobu válečných let, s obdivem vzpomínám na člověka, který věděl, co by následovalo, kdyby se Němci doslechli, že se denně ve škole – ráno co ráno – zpívá československá hymna. Jistě si byl dobře vědom nebezpečí, které plynulo z toho, co dělá, a přesto se nebál. Co kdyby to někdo, třeba nevědomky, prozradil?

Pan řídící měl dvě dcery a hodnou ženu; všichni bydleli v přízemí školy. Tohoto skromného a poctivého učitele, pana řídícího Stýbla, člověka, jenž nečekal odměn a vděků, bylo potom možné potkávat v Malých Kyšicích. Ve svém pokročilém důchodovém věku se z Horního Bezděkova přestěhoval ke své dceři Květě Horákové do jejich domu.

Eliška Stočesová – Lomová

Malokyšické OZVĚNY, zpravodaj obce Malé Kyšice, okres Kladno

Vydává: min. 4x ročně obec Malé Kyšice, IČO 00640557, prostřednictvím své Sociálněkulturní komise, ev. číslo MK ČR E17465. Toto číslo v nákladu 230 výtisků bylo vydáno v Malých Kyšicích dne 20. 6. 2012. Neprodejné.

Kontaktní adresa: Obecní úřad, Malé Kyšice, ul. Míru 72, 273 51 Unhošť.
ou.malkysice@volny.cz

www.malekysice.cz

